

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, dnia 16 kwietnia 2024 r.

K-2.431.1.63.2023.6.JP

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Realizacja zadań wynikających z art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami oraz art. 83a ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym ¹ .
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres podmiotu kontrolowanego	Starosta Wałecki, zwany dalej <i>Starostą</i> , ul. Dąbrowskiego 17, 78-600 Wałcz
Osoba pełniąca funkcję Starosty w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pan Bogdan Wankiewicz
Okres objęty kontrolą	od dnia 2 stycznia 2022 r. do dnia 24 listopada 2023 r.
Kontrolujący	Czynności kontrolne przeprowadzili pracownicy Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie: 1. Pan Tomasz Pawnuk – główny specjalista, <i>kierownik zespołu kontrolnego</i> ; 2. Pani Justyna Pintowska – inspektor wojewódzki; 3. Pan Grzegorz Dzik – starszy inspektor.
Nr upoważnienia	Nr 116/23 z dnia 10 listopada 2023 r.
Podstawy prawne przeprowadzenia kontroli	- art. 122 ust. 1 i 2 ustawy o kierujących pojazdami ² , - art. 44 ust. 2 ustawy Prawo przedsiębiorców ³ , w związku z art. 83 ust. 2 i art. 83a ustawy Prawo o ruchu drogowym.
Kryteria prowadzenia kontroli	legalność, rzetelność
Rodzaj kontroli	planowa, tryb zwykły
Termin kontroli	27-30 listopada i 1 grudnia 2023 r.
Osoba udzielająca wyjaśnień w trakcie kontroli	Pan Paweł Brożek – Naczelnik Wydziału Komunikacji i Transportu (zwany dalej <i>Naczelnikiem Wydziału</i>).

¹ Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r., poz. 1047 z późn. zm.), zwana dalej *ustawą Prawo o ruchu drogowym*.

² Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2023 r., poz. 622 z późn. zm.), zwana dalej *ustawą*.

³ Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r., poz. 221 z późn. zm.), zwana dalej *Prawem przedsiębiorców*.

USTALENIA KONTROLI:

Organizacja wewnętrzna	Zasady funkcjonowania Starostwa Powiatowego w Wałczu, zwanego dalej <i>Starostwem</i> , w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Starostwa Powiatowego w Wałczu będący załącznikiem do uchwały Nr 36/87/2015 Zarządu Powiatu w Wałczu z dnia 10 grudnia 2015 r. (z późn. zm.) (dowód: akta kontroli, str. 33-38) Pracownicy Wydziału posiadali zakresy czynności uwzględniające kontrolowane zadania, a także upoważnienia organu do załatwiania spraw, w tym wydawania decyzji w indywidualnych sprawach dotyczących zakresu kontroli oraz prowadzenia rejestru przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów ⁴ . (dowód: akta kontroli, str. 29-51)
-------------------------------	--

Obszar kontroli Nr 1: realizacja zadań w zakresie wydawania, dokonywania wpisów w dokumentach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami

I. Wydawanie praw jazdy

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 10 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Prawo jazdy jest wydawane przez starostę, w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek osoby zainteresowanej, za opłatą.</i>
---	--

W okresie objętym kontrolą wydano 2511 praw jazdy. Skontrolowano 24 postępowania.

Tabela Nr 1

Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy
1.	00368/23	2.	00380/18	3.	00682/22	4.	00174/15
5.	00558/19	6.	00049/23	7.	01953/02	8.	00100/23
9.	00119/23	10.	00133/22	11.	00599/15	12.	00203/23
13.	00257/23	14.	00275/23	15.	00371/18	16.	00170/08
17.	00343/23	18.	00349/23	19.	00411/23	20.	00454/23
21.	00483/23	22.	03519/06	23.	00629/22	24.	00926/06

Ustalono, że:

- prawa jazdy były wydawane z upoważnienia Starosty w drodze decyzji administracyjnej przez wskazane do tego osoby;
- wnioski o wydanie prawa jazdy zostały złożone na formularzach zgodnych z obowiązującym wzorem, były wypełnione poprawnie i kompletne (poza wskazanym niżej wyjątkiem);
- osoby, którym wydano prawo jazdy, spełniały warunki określone w art. 11 ustawy i nie stwierdzono negatywnych przesłanek wydania prawa jazdy wskazanych w art. 12 ustawy;
- w przypadku osób, które złożyły wniosek przed ukończeniem 18 lat życia, w aktach kierowcy znajdowała się odpowiednia zgoda na rozpoczęcie szkolenia, o której mowa w art. 21 ust. 2 ustawy;
- za wydanie prawa jazdy pobierano opłatę w wysokości 100 zł oraz opłatę ewidencyjną⁵ w kwocie 0,50 zł, a od dnia 1 lipca 2023 r. jedynie opłatę za wydanie dokumentu;
- prawa jazdy wydawane były na okresy przewidziane w art. 13 ustawy;
- prawo jazdy było przekazywane uprawnionej osobie w sposób określony we wniosku, zgodnie z §11 ust. 1 rozporządzenia⁶, a data jego odebrania (data potwierdzenia odbioru przesyłki lub odbioru osobiście) była wprowadzana do wniosku;

⁴ Zgodnie z art. 83 ust. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców.

⁵ Rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców z dnia: 30.12.2019 r. (Dz.U. z 2019, poz. 2546); 2.04.2022 r. (Dz.U. z 2022, poz. 738); 26.08.2022 r. (Dz.U. z 2022, poz. 1857 – obowiązywało do dnia 30.06.2023 r., zwane dalej *rozporządzeniem ws. opłaty ewidencyjnej* Od dnia 1.07.2023 r. nie obowiązuje ww. opłata (Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 29.06.2023 r.; Dz.U. z 2023, poz. 1246) - powyższe dotyczy zadań ujętych w obszarze kontroli Nr 1, 2 i 3 projektu wystąpienia pokontrolnego.

⁶ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24.02.2016 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz. U. poz. 231 z późn. zm.), zwane dalej *rozporządzeniem*.

a także, że:

- na złożonych wnioskach nie było podpisu i pieczęci organu wydającego dokument (na ostatniej stronie wniosku, pod decyzją o wydaniu uprawnienia do kierowania pojazdami – *podpis i pieczęć organu wydającego*).

(dowód: akta kontroli, str. 52, 54-65)

Szczegółowy opis stwierdzonej nieprawidłowości został ujęty w części pt.: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości* niniejszego obszaru.

2. Wydawanie wtórników/nowych dokumentów praw jazdy

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 18 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Na wniosek osoby uprawnionej w przypadkach, o których mowa w ust. 1, starosta wydaje, za opłatą, o której mowa w art. 10 ust. 1 lub w art. 16 ust. 1:</i>
	<i>1) wtórnik dokumentu pod warunkiem: a) złożenia oświadczenia o utracie dokumentu (...), b) zwrotu zniszczonego dokumentu; 2) nowy dokument pod warunkiem zwrotu dokumentu wymagającego zmiany danych.</i>

W kontrolowanym okresie Starosta wydał 159 wtórników praw jazdy w związku z utratą lub zniszczeniem dokumentu oraz 297 nowych dokumentów z uwagi na zmianę danych. Skontrolowano 28 spraw wskazanych w Tabeli Nr 2.

Tabela Nr 2

Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy
Wydawanie wtórników praw jazdy (art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy)							
1.	00134/13	2.	00945/05	3.	00205/20	4.	02174/05
5.	01655/04	6.	00425/07	7.	03746/02	8.	00720/18
9.	00213/19	10.	02230/01	11.	00054/05	12.	00262/18
13.	02912/06	14.	00233/22				
Wydawanie nowych dokumentów na skutek zmiany danych (art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy)							
15.	00527/10	16.	00646/21	17.	00338/17	18.	01039/08
19.	00514/14	20.	00453/23	21.	02314/02	22.	00502/18
23.	00578/18	24.	00812/10	25.	01458/03	26.	00425/17
27.	01282/09	28.	02945/02				

Na podstawie przedłożonych do analizy dokumentów stwierdzono, że:

- wnioski złożone zostały na formularzach zgodnych ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia;
- wysokość pobranych opłat za wydanie dokumentu oraz opłaty ewidencyjnej odpowiadała zapisom odpowiednio: § 1 pkt 1 rozporządzenia ws. opłat⁷ oraz § 2 ust. 1 pkt 1, § 3 ust. 2 rozporządzenia ws. opłaty ewidencyjnej;
- do wniosków każdorazowo dołączane były dokumenty określone w § 9 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia oraz w art. 18 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy.

Niemniej jednak w toku czynności kontrolnych ustalono, że:

- w sprawach ujętych w poz. 1, 8, 9, 13, 16, 19, 20, 21 i 23 organ, wydając nowy dokument bądź wtórnik prawa jazdy, jednocześnie dokonał zmian w datach ważności posiadanych uprawnień do kierowania pojazdami, czym naruszono zapisy art. 18 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy.

(dowód: akta kontroli, str. 74-109)

Szczegółowy opis stwierdzonej nieprawidłowości został ujęty w części pt.: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości* niniejszego obszaru.

⁷ Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 11.01.2013 r. w sprawie wysokości opłat za wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz.U. z 2013, poz. 83), zwane dalej *rozporządzeniem ws. opłat*

3. Wydawanie międzynarodowych praw jazdy

Podstawa prawna realizacji zadania

Art. 10 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami: Międzynarodowe prawo jazdy jest wydawane przez każdego starostę, na wniosek osoby zainteresowanej, za opłatą, na podstawie krajowego prawa jazdy. Międzynarodowe prawo jazdy zgodne ze wzorem określonym w:

- 1) Konwencji o ruchu drogowym, podpisanej w Genewie dnia 19 września 1949 r. (Dz. U. z 1959 r. poz. 321 i 324) jest wydawane na okres roku, nie dłużej jednak niż na okres ważności krajowego prawa jazdy;
- 2) Konwencji o ruchu drogowym, sporządzonej w Wiedniu dnia 8 listopada 1968 r. (Dz. U. z 1988 r. poz. 40 i 41) jest wydawane na okres 3 lat, nie dłużej jednak niż na okres ważności krajowego prawa.

W analizowanym okresie Starosta wydał 27 międzynarodowych praw jazdy. Kontroli poddano akta 9 spraw wskazanych w Tabeli Nr 3.

Tabela Nr 3

Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy
1.	00711/03	2.	00377/12	3.	00589/21
4.	00383/07	5.	00302/13	6.	00606/12
7.	00153/20	8.	00040/07	9.	03398/02

Ustalono, że:

- wnioski zostały złożone na formularzach odpowiadających wzorowi określonemu w załączniku do rozporządzenia;
- wysokość pobranej opłaty za wydanie dokumentu odpowiadała przepisom § 1 pkt 2 rozporządzenia ws. opłat;
- we wszystkich aktach ewidencyjnych kierowców znajdowały się załączniki (dokumenty) wskazane w § 19 ust. 1 rozporządzenia;
- sposób przekazania prawa jazdy osobom uprawnionym odbywał się w trybie przewidzianym w § 11 rozporządzenia.

W trakcie czynności kontrolnych zwrócono uwagę, że we wszystkich skontrolowanych sprawach:

- międzynarodowe prawa jazdy wydane zostały w formie decyzji administracyjnej poprzez wypełnienie części „H” wniosku, co było niezgodne z art. 10 ust. 2 ustawy;
- na złożonych wnioskach brak było podpisu i pieczęci organu wydającego dokument;
- nie wypełniono tabeli dotyczącej kategorii praw jazdy w części „H” wniosków, co naruszało zapisy § 20 ust. 5 rozporządzenia;

ponadto:

- w przypadku wydania wnioskodawcy dokumentów w sprawach ujętych pod poz. 3 i 8 w powyższej Tabeli stwierdzono naruszenie 3-dniowego terminu, o którym mowa § 20 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli, str. 109-117)

Szczegółowy opis stwierdzonych nieprawidłowości został ujęty w części pt.: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości niniejszego obszaru.*

4. Dokonywanie wpisów w prawach jazdy dotyczących kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej albo szkolenia okresowego

Podstawa prawna realizacji zadania

Art. 15 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami: Starosta dokonuje w prawie jazdy wpisu potwierdzającego odbycie kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej albo szkolenia okresowego, o których mowa w rozdziale 7a ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.

Podmiot kontrolowany w okresie objętym kontrolą dokonał w prawach jazdy 650 wpisów dotyczących kwalifikacji wstępnej, wstępnej przyspieszonej, wstępnej uzupełniającej, wstępnej uzupełniającej przyspieszonej oraz szkolenia okresowego. Kontroli poddano 34 wnioski. Numery kart kierowców poddanych analizie ujęte zostały w Tabeli Nr 4.

Tabela Nr 4

Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy
1.	00803/02	2.	00479/16	3.	01069/00
4.	00301/02	5.	01047/00	6.	01945/04
7.	03276/01	8.	00978/04	9.	01954/03
10.	03762/01	11.	00594/04	12.	02636/03
13.	02741/02	14.	01086/09	15.	03241/01
16.	02006/03	17.	00531/12	18.	00038/23
19.	03489/02	20.	00131/99	21.	00009/99
22.	03774/06	23.	02700/05	24.	00013/02
25.	01767/02	26.	00488/04	27.	02214/02
28.	01806/06	29.	03072/01	30.	00144/33
31.	00561/22	32.	01850/03	33.	00432/05
34.	02199/05				

Stwierdzono, że:

- wnioski złożone zostały na formularzach zgodnych ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia;
- wysokość wniesionych opłat odpowiadała zapisom § 1 pkt 1 rozporządzenia ws. opłat oraz § 2 ust. 1 pkt 1 lit. g rozporządzenia ws. opłaty ewidencyjnej.

Ustalono, że wpisów dokonano na podstawie przedłożonych kopii:

- świadectwa kwalifikacji zawodowej lub informacji zawartej w profilu kierowcy zawodowego potwierdzających uzyskanie odpowiednich kwalifikacji (art. 15 ust. 2 pkt 1 ustawy);
- orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy (art. 15 ust. 2 pkt 2 ustawy);
- orzeczenia psychologicznego stwierdzającego brak przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy (art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy).

Do realizacji przedmiotowego zadania uwag nie wniesiono.

5. Wydawanie karty kwalifikacji kierowcy

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 15a ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Każdy starosta wydaje kartę kwalifikacji kierowcy i dokonuje w tej karcie wpisu potwierdzającego uzyskanie kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej albo ukończenie szkolenia okresowego, o których mowa w rozdziale 7a ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, w przypadku kiedy osoba posiada ważne zagraniczne krajowe prawo jazdy, ale nie spełnia warunku do wydania polskiego krajowego prawa jazdy, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o kierujących pojazdami.</i>
---	--

W analizowanym okresie Starosta wydał 17 kart kwalifikacji kierowcy. Kontroli poddano 10 postępowań.

Tabela Nr 5

Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy
1.	001/22	2.	009/22	3.	004/23
4.	002/22	5.	001/23	6.	006/23
7.	003/22	8.	003/23	9.	007/23
10.	004/22				

Stwierdzono, że:

- wnioski złożone zostały na formularzach zgodnych ze wzorem określonym w rozporządzeniu ws. wydania karty kwalifikacji kierowcy⁸;
- wysokość wniesionych opłat odpowiadała zapisom § 15 rozporządzenia ws. wydania karty kwalifikacji kierowcy oraz § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia ws. opłaty ewidencyjnej;
- karty kwalifikacji kierowców wydano na podstawie przedłożonych kopii:
 - ✓ świadectwa kwalifikacji zawodowej lub informacji zawartej w profilu kierowcy zawodowego potwierdzających uzyskanie kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej albo ukończenie szkolenia okresowego (art. 15a ust. 2 pkt 1 ustawy),
 - ✓ orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy (art. 15a ust. 2 pkt 2 ustawy),
 - ✓ orzeczenia psychologicznego stwierdzającego brak przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdami (art. 15a ust. 2 pkt 3 ustawy).

Do realizacji przedmiotowego zadania uwag nie wniesiono.

6. Wydawanie, przedłużanie i rozszerzanie zezwoleń do kierowania pojazdem uprzywilejowanym

Podstawa prawna realizacji zadania	<p>Art. 109 ust. 1-3 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta wydaje zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, w drodze decyzji administracyjnej, za opłatą, osobie, która spełnia wymagania określone w art. 106 ust. 1 pkt 1-4 (...).</i></p> <p>Art. 109 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta przedłuża ważność zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, w drodze decyzji administracyjnej, za opłatą, o której mowa w ust. 1, na okres, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, po przedstawieniu orzeczenia lekarskiego i orzeczenia psychologicznego wydanych na podstawie badań, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 6 oraz art. 82 ust. 1 pkt 6.</i></p> <p>Art. 109 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta rozszerza zakres zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, w drodze decyzji, za opłatą, o której mowa w ust. 1, odpowiednio do przedstawionego zaświadczenia o ukończeniu kursu uzupełniającego dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi.</i></p>
---	---

W okresie objętym kontrolą wydano 49 zezwoleń na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, 28 decyzji w przedmiocie przedłużenia ważności zezwolenia oraz 3 decyzje rozszerzające zakres zezwolenia.

Skontrolowano 27 – wskazanych w Tabeli Nr 6 – postępowań, z czego:

- 14 dotyczących wydania zezwolenia (poz. 1-14),
- 10 dotyczących przedłużenia zezwolenia (poz. 15-24),
- 3 dotyczące rozszerzenia zakresu zezwolenia (poz. 25-27).

Tabela Nr 6

Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy
1.	00098/18	2.	00669/02	3.	00771/09	4.	00275/17
5.	00128/14	6.	02085/01	7.	00338/15	8.	01636/06
9.	00285/99	10.	00869/10	11.	00048/06	12.	00167/15
13.	00047/10	14.	00384/14	15.	00021/02	16.	03767/01
17.	00176/11	18.	00232/16	19.	01645/00	20.	00189/03
21.	02038/05	22.	00404/02	23.	00430/99	24.	00811/02
25.	00313/16	26.	01820/06	27.	00249/08		

⁸ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 kwietnia 2022 r. w sprawie wydawania karty kwalifikacji kierowcy (Dz. U. z 2022 r., poz. 742), zwane dalej *rozporządzeniem ws. wydawania karty kierowcy*.

Ustalono, że:

- składane wnioski odpowiadały wzorowi określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia ws. kursów dla kierowców pojazdów uprzywilejowanych⁹;
- zezwolenia były wydawane, przedłużane oraz rozszerzane w drodze decyzji administracyjnej za stosowną opłatą, zgodnie z art. 109 ust. 1 ustawy i § 16 ww. rozporządzenia;
- osoby wydające decyzje działały w imieniu organu, posiadając ku temu stosowne upoważnienia;
- przedstawione przez wnioskujących orzeczenia lekarskie i psychologiczne wydane zostały na podstawie (odpowiednio) art. 75 ust. 1 pkt 6 oraz art. 82 ust. 1 pkt 6 ustawy;
- wnioskujący mieli ukończone 21 lat i odbyli kurs dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi albo byli kierującymi pojazdami ochotniczych straży pożarnych, co potwierdzali zaświadczeniem wydanym przez wójta (burmistrza);
- zakres wydanych zezwoleń odpowiadał rodzajowi ukończonego kursu oraz zakresowi badań lekarskich i psychologicznych, zgodnie z art. 109 ust. 2 pkt 1 ustawy;
- ważność zezwoleń uwzględniała terminy wskazane w art. 109 ust. 2 pkt 2 ustawy.
(dowód: akta kontroli, str. 52-53, 66-70)

Nie wniesiono uwag do sposobu realizacji tego zagadnienia.

7. Wydawanie decyzji administracyjnych o skierowaniu na badania lekarskie

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 99 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta wydaje decyzję administracyjną o skierowaniu kierowcy lub osoby posiadającej pozwolenie na kierowanie tramwajem na: 2) badanie lekarskie (...).</i>
---	---

W kontrolowanym okresie organ przeprowadził 13 postępowań w przedmiocie skierowania kierowcy na kontrolne badanie lekarskie, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 2 ustawy. Skontrolowanych zostało 11 spraw (Tabela Nr 7).

Tabela Nr 7

Lp.	Sygnatura decyzji	Lp.	Sygnatura decyzji	Lp.	Sygnatura decyzji
1.	KD.5430.4.3.2023	2.	KD.5430.4.6.2023	3.	KD.5430.4.7.2023
4.	KD.5430.4.13.2023	5.	KD.5430.4.2.2022	6.	KD.5430.4.9.2022
7.	KD.5430.4.120.2022	8.	KD.5430.4.20.2022	9.	KD.5430.4.8.2022
10.	KD.5430.4.26.2023	11.	KD.5430.4.1.2022		

Stwierdzono, że:

- postępowania były wszczynane przez organ z urzędu na podstawie informacji pochodzących z:
 - 1) prokuratury (poz. 1, 2, 5, 10, 11) – powołującej się na art. 99 ust. 1 pkt 2 ustawy,
 - 2) Policji (poz. 3, 6, 7, 9) – przekazanych w trybie art. 129 ust. 2 pkt 13 ustawy Prawo o ruchu drogowym,
 - 3) osoby prywatnej (poz. 4),
 - 4) szpitala (poz. 8) – zawiadamiającego organ na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 2 lit b ustawy oraz art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty;
- organ kierował kierowców na badanie lekarskie w drodze decyzji administracyjnej w przypadku uzasadnionych zastrzeżeń co do ich stanu zdrowia, zgodnie z treścią art. 99 ust. 1 pkt 2 ustawy;
- osoby wydające decyzje działały w imieniu organu, posiadając ku temu stosowne upoważnienia;
- umarżając jedno z postępowań (poz. 6) organ słusznie uznał, że zebrane informacje nie uzasadniają skierowania osoby na kontrolne badanie lekarskie;
- decyzje zawierały elementy wskazane w art. 107 Kpa¹⁰, a postępowania prowadzone były terminowo.
(dowód: akta kontroli, str. 53, 71-73)

Nieprawidłowości w sposobie realizacji ocenianego zagadnienia nie stwierdzono.

⁹ Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 maja 2013 r. w sprawie kursów dla kierowców pojazdów uprzywilejowanych i pojazdów przewożących wartości pieniężne (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1392).

¹⁰ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.), zwana dalej *Kpa*.

8. Wydawanie decyzji administracyjnych o zatrzymaniu prawa jazdy

Podstawa prawna realizacji zadania

Art. 102 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami stanowi, iż: *Starosta wydaje decyzję administracyjną o zatrzymaniu prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem (...).*

W okresie objętym kontrolą Starosta wydał 252 decyzje w przedmiocie zatrzymania prawa jazdy. Analizie poddano 13 postępowań.

Tabela Nr 8

Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy
1.	KD.5430.2.1.2022	2.	KD.5430.2.93.2022	3.	KD.5430.2.19.2023
4.	KD.5430.2.40.2022	5.	KD.5430.2.103.2022	6.	KD.5430.2.38.2023
7.	KD.5430.2.60.2022	8.	KD.5430.2.1.2023	9.	KD.5430.2.31.2023
10.	KD.5430.2.68.2022	11.	KD.5430.2.14.2023	12.	KD.5430.2.63.2023
13.	KD.5430.2.75.2022				

Ustalono, że:

- organ prowadził postępowania zgodnie z przypisanymi kompetencjami;
- sprawy prowadzone były terminowo, zgodnie z dyspozycją art. 35 Kpa oraz z zasadami ogólnymi Kpa;
- decyzje zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 107 Kpa i podpisane zostały przez osoby upoważnione;
- decyzje wydane zostały w wyniku zaistnienia przesłanek określonych w art. 102 ust. 1 ustawy.

(dowód: akta kontroli, str. 118)

Do prowadzenia przedmiotowych postępowań uwag nie wniesiono.

9. Wydawanie decyzji administracyjnych o cofnięciu uprawnień do kierowania

Podstawa prawna realizacji zadania

Art. 103 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami: *Starosta wydaje decyzję administracyjną o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami (...).*

Ustalono, że podmiot kontrolowany wydał 223 decyzje dotyczące cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami. Kontroli poddano 22 sprawy.

Tabela Nr 9

Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy
1.	KD.5430.3.22.2022	2.	KD.5430.3.10.2022	3.	KD.5430.3.67.2023
4.	KD.5430.3.30.2022	5.	KD.5430.3.112.2022	6.	KD.5430.3.73.2023
7.	KD.5430.3.38.2022	8.	KD.5430.3.106.2022	9.	KD.5430.3.71.2023
10.	KD.5430.3.36.2022	11.	KD.5430.3.1.2022	12.	KD.5430.3.80.2023
13.	KD.5430.3.76.2022	14.	KD.5430.3.10.2023	15.	KD.5430.3.98.2023
16.	KD.5430.3.49.2022	17.	KD.5430.3.37.2023	18.	KD.5430.3.5.2023
19.	KD.5430.3.119.2022	20.	KD.5430.3.47.2023	21.	KD.5430.3.101.2022
22.	KD.5430.3.57.2023				

Wyniki kontroli wykazały, że:

- organ prowadził postępowania zgodnie z przypisanymi kompetencjami;
- na podstawie art. 61 Kpa, Starosta każdorazowo informował stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia uprawnienia do kierowania pojazdami;
- wydane rozstrzygnięcia zostały podpisane przez osoby upoważnione;
- decyzje zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 107 Kpa i wydane zostały w wyniku zaistnienia przesłanek określonych w art. 103 ust. 1 ustawy.

(dowód: akta kontroli, str. 119-123)

Do prowadzenia przedmiotowych postępowań uwag nie wniesiono.

10. Wydawanie decyzji administracyjnych o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami

Podstawa prawna realizacji zadania

Art. 103 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami: *Starosta wydaje decyzję administracyjną o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami po ustaniu przyczyn, które spowodowały jego cofnięcie.*

W analizowanym okresie Starosta prowadził 112 postępowań w zakresie przywrócenia uprawnień do kierowania pojazdami. Sprawdzeniu poddano 8 spraw.

Tabela Nr 10

Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy
1.	KD.5430.90.2022	2.	KD.5430.135.2022	3.	KD.5430.203.2023*
4.	KD.5430.124.2022	5.	KD.5430.49.2023	6.	KD.5430.220.2023*
7.	KD.5430.168.2022	8.	KD.5430.92.2023		

*rozstrzygnięciu wydane po 01.07.2023 r.

Na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów stwierdzono, że:

- organ prowadził postępowania zgodnie z przypisanymi kompetencjami;
- wydane rozstrzygnięcia zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 107 Kpa i zostały podpisane przez osoby upoważnione,
- sprawy prowadzone były terminowo, zgodnie z dyspozycją art. 35 Kpa oraz z zasadami ogólnymi Kpa i wydane zostały w wyniku zaistnienia przesłanek określonych w art. 103 ust. 3 ustawy.

(dowód: akta kontroli, str. 124-127)

Nie wniesiono uwag do sposobu realizacji tego zagadnienia.

Na podstawie informacji przekazanych w trakcie kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą Starosta nie prowadził postępowań dotyczących:

- wydania polskiego prawa jazdy wskutek wymiany prawa jazdy wydanego przez państwo członkowskie UE (art. 97 ust. 1 ustawy);
- wydania decyzji w przedmiocie:
 - ✓ przedłużenia okresu próbnego (art. 92 ust.1 ustawy),
 - ✓ pozwolenia na kierowanie tramwajem (art. 16 ust. 1 ustawy),
 - ✓ skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego (art. 99 ust. 1 pkt 1 ustawy).

(dowód: akta kontroli, str. 6-7)

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia

Pismami z dnia 29 listopada i 6 grudnia 2023 r. Naczelnik Wydziału złożył wyjaśnienia i oświadczenia w obszarze realizacji zadań w zakresie wydawania oraz dokonywania wpisów w dokumentach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami.

(dowód: akta kontroli, str. 26-27, 30-31)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

Analizie poddano **akta 186 spraw** dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami. Na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- ✓ na złożonych wnioskach o wydanie prawa jazdy oraz międzynarodowego prawa jazdy (33 sprawy) brak było podpisu i pieczęci organu wydającego dokument (na ostatniej stronie wniosku, pod decyzją o wydaniu uprawnienia do kierowania pojazdami – *podpis i pieczęć organu wydającego*);

(dowód: akta kontroli, str. 52, 54-65, 110-117)

Naczelnik Wydziału wyjaśnił, że organ uznał za wystarczające jednokrotne ostemplowanie i podpisanie decyzji. Jednocześnie wskazał, że w przepisach wykonawczych brak jest jasnej instrukcji określającej sposób wypełnienia wniosku przy poszczególnych rodzajach spraw, przy czym wniosek ma zastosowanie do co najmniej kilku różnych przypadków rozpatrywanych przez organ, ulegał też zmianom na przestrzeni lat, choćby właśnie w tej jego części, gdzie wcześniej rubryka zatytułowana była: „podpis i pieczęć organu unieważniającego”, natomiast obecnie brzmi: „podpis i pieczęć organu wydającego”.

(dowód: akta kontroli, str. 32)

Zgodnie z treścią § 11 ust. 4 rozporządzenia, na wniosku winna się znaleźć adnotacja o dacie odebrania prawa jazdy przez osobę uprawnioną. Analogicznie, wydanie dokumentu osobie uprawnionej wymaga podpisu i pieczęci organu wydającego w miejscu do tego przeznaczonym. Brak w niniejszym zakresie nie pozwala na stwierdzenie, czy dokument został wydany przez osobę upoważnioną przez organ. Zamieszczenie (w przypadku wydawanych praw jazdy) takiego podpisu i pieczęci w części odnoszącej się do wydawania decyzji jest niewystarczające, bowiem informuje jedynie o tym, który organ i w jakim terminie wydał decyzję. W odniesieniu do międzynarodowych praw jazdy, część „H” wniosku, o której mowa powyżej nie powinna być wypełniona. Wyjaśnienie Naczelnika Wydziału w tym zakresie, że *podpis i stempel już był* nie może zostać przyjęte, bowiem międzynarodowe prawo jazdy nie jest wydawane w formie decyzji. W tym przypadku wymagane jest jedynie zamieszczenie *podpisu i pieczęci organu wydającego* gotowy do odbioru dokument.

- ✓ w 9 przypadkach Starosta, wydając nowy dokument (poz. 16, 19, 20, 21 i 23 w Tabeli nr 2) bądź wtórnik prawa jazdy (poz. 1, 8, 9, 13 w ww. Tabeli) jednocześnie dokonał zmian w datach ważności posiadanych uprawnień poprzez przedłużenie ich na kolejnych 15 lat, co było niezgodne z zapisami art. 18 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy;

(dowód: akta kontroli, str. 74-109)

W odniesieniu do wtórników, tj. dokumentów wydanych na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy, Naczelnik Wydziału zobowiązał się do wprowadzenia procedur mających na celu wyeliminowanie zaistniałych nieprawidłowości. Natomiast biorąc pod uwagę nowe dokumenty wydawane w oparciu o art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy, Naczelnik Wydziału wyjaśnił, że ponieważ są to przypadki postępowań w przedmiocie wymiany prawa jazdy w związku ze zmianą danych w nich zawartych, to nie są one traktowane jak wtórnik i dlatego też w takich przypadkach *ważność uprawnień była ustalana na maksymalny możliwy okres*, tj. 15 lat. Kontrolujący ustalili, że termin upływu wzmiankowanych 15 lat organ liczył od dnia złożenia wniosku o zmianę danych.

(dowód: akta kontroli, str. 32)

Mając na uwadze ugruntowane i jednolite w tym zakresie orzecznictwo sądowo - administracyjne kontrolujący stwierdzają, że weryfikacja poprawności złożonego wniosku oraz zgodności zawartych w nim zapisów z danymi w centralnej ewidencji kierowców, do czego zobowiązuje § 10 rozporządzenia nie jest tożsama z uprawnieniem Starosty do wprowadzania zmian w nowo wydany dokument lub wtórnik, wykraczających poza żądanie strony. Organ, podczas wydawania wtórnika/nowego dokumentu prawa jazdy, jest ograniczony treścią złożonego wniosku i nie posiada, w tym przypadku, kompetencji do weryfikowania dat ważności posiadanych przez osobę uprawnień. Wobec powyższego wtórnik/nowo wydany dokument udostępniany osobie wnioskującej o jego wydanie **powinien jedynie powtarzać zapisy zawarte w dokumencie poprzednim**. Kontrolujący zauważają, że zgodnie z wyrokiem WSA w Gdańsku z dnia 14 maja 2015 r. (sygn. akt III SA/Gd270/15), *organ, dokonując w oparciu o art. 18 ust. 2 ustawy czynności materialno - technicznej wydania nowego prawa jazdy, może dokonać zmian wpisów w dokumencie jedynie w zakresie określonym treścią złożonego wniosku, a więc zmian dotyczących danych wnioskodawcy oraz, z uwagi na treść art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy, wpisu daty ważności wydawanego dokumentu (dokument prawa jazdy kategorii B w obecnym stanie prawnym wydawany jest na 15 lat). Dokonywane przez organ w tym trybie wpisy w nowym dokumencie prawa jazdy **nie mogą natomiast dotyczyć posiadanego przez wnioskodawcę uprawnienia do kierowania pojazdami***. Należy przy tym zauważyć, że powyżej wskazano tylko jeden z wielu wyroków wydanych w takiej sprawie (*patrz: m.in. wyroki: WSA we Wrocławiu sygn. III SA/Wr 480/22, WSA w Gdańsku sygn. III SA/Gd 188/23, WSA w Gorzowie Wlkp. II SA/Go 692/22*).

- we wszystkich skontrolowanych sprawach dotyczących wydania międzynarodowego prawa jazdy Starosta:
 - ✓ wydał międzynarodowe prawo jazdy w formie decyzji administracyjnej poprzez wypełnienie części „H” wniosku, co było niezgodne z art. 10 ust. 2 ustawy;
 - ✓ nie wypełnił tabeli dotyczącej kategorii praw jazdy w części „H” wniosków, co naruszało zapisy § 20 ust. 5 rozporządzenia;

ponadto:

- ✓ w przypadku 2 spraw (poz. 3 i 8 w Tabeli Nr 3) wydanie wnioskodawcom dokumentów nastąpiło po terminie, o którym mowa w § 20 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia.
(dowód: akta kontroli, str. 110-117)

Pismem z dnia 6 grudnia 2023 r. Naczelnik Wydziału podzielił opinię kontrolujących co do tego, że wydawanie międzynarodowych praw jazdy nie powinno odbywać się w formie decyzji, jednakże wyjaśnił, że konstrukcja takiego wniosku przewiduje jedynie część H jako miejsce na wydanie międzynarodowego prawa jazdy, a dodatkowo punkt H rozpoczyna się od słów: *Decyzją z dnia (...)*. Natomiast brak we właściwym polu *podpisu i pieczęci organu wydającego* wyjaśnił także taką konstrukcją formularza wniosku, że organ umieszczając go w innym miejscu uznał za wystarczające spełnienie wymogu złożenia właściwego podpisu i pieczęci. W kwestii naruszenia 3-dniowego terminu, o którym mowa powyżej, Naczelnik poinformował, że we wskazanych 2 przypadkach strona została wezwana do dostarczenia brakującego załącznika, co wiązało się z wydłużeniem terminu realizacji wniosku. Jednocześnie oświadczył, że pracownicy zostaną pouczeni o konieczności sporządzania notatki, gdy wystąpi taka sytuacja.

(dowód: akta kontroli, str. 31)

W opisywanym przypadku podstaw do wydania decyzji administracyjnej należy szukać w ustawie. Art. 10 ust. 2 tej ustawy¹¹ nie wskazuje, aby ustawodawca zobligował Starostę do wydawania międzynarodowego prawa jazdy w drodze decyzji administracyjnej, tak jak jest to chociażby wskazane w art. 10 ust. 1 ustawy¹², który dotyczy wydawania decyzji administracyjnej w przypadku wydawania uprawnienia do kierowania pojazdami. Dodatkowo ustawodawca w § 20 ust. 5 w związku z ust. 1 rozporządzenia, określił, które elementy części H wypełnia się przy wydawaniu międzynarodowego prawa jazdy. I tak, są to:

- 1) *nazwy organu i miejscowość stanowiącej jego siedzibę, łącznie z kodem pocztowym (organ wydający),*
- 2) *daty wypełnienia druku międzynarodowego prawa jazdy (data wydania),*
- 3) *daty ważności (data późniejsza o 1 lub 3 lata od daty określonej w pkt. 2, a jeżeli ważność określonej kategorii prawa jazdy upływa wcześniej - data ważności kategorii ważnej najkrócej),*
- 4) *kategorii - kategorie prawa jazdy umieszczone w prawie jazdy wydanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.*

Zarówno przepisy ustawy, jak i wskazanie przez ustawodawcę pól, które powinny być wypełnione we wniosku o wydanie międzynarodowego prawa jazdy wskazują na brak podstaw prawnych do nadawania przedmiotowych uprawnień w drodze decyzji administracyjnej. Jednocześnie powyżej wskazano, które elementy wniosków winien zawierać obligatoryjnie. W przypadku naruszenia 3-dniowego terminu, kontrolujący zwracają uwagę na potrzebę dochowywania ustawowych terminów.

Ocena obszaru kontroli Nr 1	Pozytywna z nieprawidłowościami
Obszar kontroli Nr 2: realizacja zadań w zakresie ośrodków szkolenia kierowców	
1. Rejestr ośrodków szkolenia kierowców	
Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 28 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Organem prowadzącym rejestr, o którym mowa w ust. 1, jest starosta właściwy ze względu na miejsce prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców.</i>

¹¹ Art. 10 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami brzmi: *Międzynarodowe prawo jazdy jest wydawane przez każdego starostę, na wniosek osoby zainteresowanej, za opłatą, na podstawie krajowego prawa jazdy. (...)*

¹² Art. 10 ust. 1 ww. ustawy brzmi: *Prawo jazdy jest wydawane przez starostę, w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek osoby zainteresowanej, za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej. (...)*

Prowadząc czynności kontrolne ustalono, że Starosta prowadził rejestr przedsiębiorców prowadzących Ośrodki Szkolenia Kierowców (OSK) w formie papierowej. Ewidencja zawierała dane wymagane przepisem art. 28 ust. 7 ustawy i umożliwiała określenie liczby aktywnych oraz skreślonych i zawieszonych OSK.

Według stanu na dzień 24 listopada 2023 r. w udostępnionym zespołowi kontrolnemu rejestrze ujętych zostało 10 przedsiębiorców prowadzących OSK.

(dowód: akta kontroli, str. 128-130)

Wyniki kontroli wykazały, iż w analizowanym okresie w rejestrze dokonano 1 skreślenia i 2 wpisów. Skontrolowano wszystkie sprawy.

(dowód: akta kontroli, str. 131-137b)

Tabela Nr 11

Lp.	WPIS /numer ewidencyjny OSK/	Lp.	SKREŚLENIE /numer ewidencyjny OSK/
1.	00303217	1.	00053217
2.	00313217		

Z analizy przedłożonej do kontroli dokumentacji wynika, że:

➤ wpisów do rejestru dokonano:

– na podstawie złożonych wniosków zgodnych ze wzorem wskazanym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 14 marca 2019 r.¹³ oraz danych zamieszczonych we wniosku i dołączonych oświadczeń zgodnie z art. 28 ust. 4 i 5 ustawy oraz po uiszczeniu opłaty zgodnej z § 6 pkt 1 ww. rozporządzenia;

- każdorazowo stosownie do ww. rozporządzenia poprawnie nadano numer ewidencyjny;
- po dokonaniu wpisu przedsiębiorcom wydano zaświadczenia zgodne ze wzorem wskazanym w ww. rozporządzeniu;

➤ wykreślenia z rejestru dokonano w drodze decyzji administracyjnej po otrzymaniu od przedsiębiorcy informacji o zakończeniu działalności w zakresie szkolenia. Powyższe było niezgodne z art. 30 ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy.

Pismem z dnia 29 listopada 2023 r. Naczelnik Wydziału wyjaśnił, że: (...) *ustawa o kierujących pojazdami w art. 30 zawiera sformułowanie „skreśla”, przy czym nie definiuje formy w jakiej skreślenie to miałyby nastąpić. Wobec braku określenia formy dokonywania skreśleń ośrodków szkolenia kierowców, przyjęto zgodnie z art.104 kodeksu postępowania administracyjnego, że „Organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, chyba że przepisy stanowią inaczej”.*

(dowód: akta kontroli, str. 26)

W powyższej sprawie wskazania wymaga fakt, że brak jest podstaw prawnych do dokonania skreślenia w drodze decyzji administracyjnej. Zgodnie bowiem z art. 30 ust.5 pkt 1 lit. a ustawy pojazdami: *starosta skreśla podmiot z ewidencji z urzędu po otrzymaniu od tego podmiotu informacji o zakończeniu działalności w zakresie szkolenia*, tym samym nie ma potrzeby wydawania decyzji administracyjnej. W omawianym przypadku zespół kontrolny stoi na stanowisku, że skreślenie jest wyłącznie czynnością materialno-techniczną i nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. Biorąc pod uwagę jednostkowy charakter sprawy oraz efekt końcowy - wykreślenie przedsiębiorcy z przedmiotowego rejestru nie zostanie wystosowane zalecenie pokontrolne.

Do powyższych postępowań uwag nie wniesiono.

¹³ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie numeru ewidencyjnego ośrodka szkolenia kierowców i innego podmiotu prowadzącego szkolenie, wzorów dokumentów i pieczęci związanych z utworzeniem i działalnością ośrodka szkolenia kierowców oraz wysokości opłaty za wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców i opłaty za wydanie poświadczenia potwierdzającego spełnianie dodatkowych wymagań przez ośrodek szkolenia kierowców (Dz. U. poz. 596).

Ustalono, że w kontrolowanym okresie:

- nie odnotowano wpływu wniosków o wydanie poświadczenia potwierdzającego spełnienie dodatkowych wymagań w zakresie prawa jazdy kat. A, B, C lub D;
- nie wydano na podstawie art. 45 ustawy decyzji o zakazie prowadzenia działalności przez przedsiębiorcę;
- nie odnotowano wpływu skarg dotyczących działalności OSK;
- z uwagi na brak podmiotów, o których mowa w art. 29 ustawy, organ nie prowadził ewidencji ww. jednostek, w myśl art. 30 ust. 1 wskazanej ustawy.

(dowód: akta kontroli, str. 6-7)

2. Kontrole ośrodków szkolenia kierowców

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 43 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta, (...) sprawuje nadzór w zakresie zgodności prowadzenia szkolenia osób ubiegających się o uzyskanie uprawnień do kierowania motorowerem lub pojazdami silnikowymi, kursu dla kandydatów na instruktorów i kandydatów na wykładowców oraz dla instruktorów i wykładowców, z wymaganiami określonymi w przepisach ustawy, w ramach którego:</i> 2) <i>prowadzi kontrolę działalności ośrodka szkolenia kierowców;</i> 3) <i>wydaje zalecenia pokontrolne.</i>
---	---

W myśl § 2 rozporządzenia w sprawie kontroli¹⁴ *Kontrola jest przeprowadzana zgodnie z rocznym planem kontroli. W toku czynności kontrolnych przedłożono zatwierdzone przez Starostę Harmonogramy kontroli Ośrodków Szkolenia Kierowców Powiatu Wałeckiego na rok 2022 i 2023.*

(dowód: akta kontroli, str. 138-141)

Plany zakładały przeprowadzenie w 2022 r. 11 a w 2023 r. 10 kontroli przedsiębiorców ujętych w rejestrze, o których mowa w art. 28 ustawy, co odpowiadało dyspozycji art. 44 ust. 1 ww. ustawy. Przeprowadzono wszystkie z zaplanowanych kontroli. Analizie poddano 10 postępowań.

Tabela Nr 12

Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy
1.	KD.5440.2.29.2022	2.	KD.5440.2.9.2022	3.	KD.5440.2.22.2023
4.	KD.5440.2.28.2022	5.	KD.5440.2.8.2022	6.	KD.5440.2.18.2023
7.	KD.5440.2.20.2022	8.	KD.5440.2.23.2023	9.	KD.5440.2.14.2023
10.	KD.5440.2.17.2022				

Ustalono, że:

- czynności kontrolne prowadzone były przez pracowników Wydziału w oparciu o przepisy Rozdziału 5 ustawy Prawo przedsiębiorców na podstawie upoważnienia stanowiącego załącznik Nr 2 do rozporządzenia ws. kontroli;
- każdorazowo przedsiębiorcy zostali zawiadomieni o zamiarze wszczęcia kontroli;
- ustalenia kontroli odnotowane zostały przez kontrolujących w protokołach sporządzonych zgodnie ze wzorem wskazanym w załączniku Nr 3 do rozporządzenia ws. kontroli. Wszystkie strony protokołów zaparafowane zostały przez przedsiębiorcę oraz kontrolujących;
- po upływie terminu na wniesienie zastrzeżeń do protokołu, organ przekazywał kontrolowanym zalecenia pokontrolne (dot. spraw ujętych w poz. 1, 2, 4, 5, 7, 9 i 10 w Tabeli Nr 12) do czego zobowiązywał § 12 ww. rozporządzenia;
- przedsiębiorcy w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych przekazywali organowi kontrolującemu informacje o sposobie wykonania zaleceń. Powyższe odpowiadało dyspozycji § 12 ust. 3 rozporządzenia ws. kontroli.

(dowód: akta kontroli, str. 142-158)

Do realizacji przedmiotowego zadania uwag nie wniesiono.

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie kontroli ośrodków szkolenia kierowców (Dz. U. poz. 1324), zwane dalej *rozporządzeniem ws. kontroli*.

3. Sporządzanie analiz statystycznych przez Starostę

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 44 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Analizę statystyczną, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a i b, sporządza starosta na podstawie danych uzyskanych:</i> 1) z wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego (...); 2) od administratora centralnej ewidencji kierowców (...).
---	---

Ustalono, że w Starostwie sporządzano analizę statystyczną na podstawie danych uzyskanych z Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego, w zakresie informacji o wynikach egzaminu uzyskiwanych przez osoby, które ukończyły szkolenie w danym ośrodku szkolenia, co odpowiadało dyspozycji art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy.

(dowód: akta kontroli, str. 168-172)

Do powyższego uwag nie wniesiono.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia z dnia 29 listopada 2023 r. Naczelnika Wydziału w sprawie dokonywania skreśleń OSK z rejestru. (dowód: akta kontroli, str. 26)
---	---

Ocena obszaru kontroli Nr 2	<i>Pozytywna</i>
------------------------------------	------------------

Obszar kontroli Nr 3: Prowadzenie ewidencji instruktorów i wykładowców

1. Ewidencja instruktorów

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 33 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Ewidencję instruktorów prowadzi starosta właściwy ze względu na miejsce ich zamieszkania, który:</i> 1) <i>wpisuje do ewidencji, w drodze decyzji administracyjnej, za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, osobę spełniającą wymagania, o których mowa w ust. 1 pkt 2-8;</i> 2) <i>nadaje instruktorowi numer ewidencyjny;</i> 3) <i>odmawia wpisu do ewidencji, w drodze decyzji administracyjnej (...).</i>
---	--

Ustalono, że Starosta prowadził ewidencję instruktorów w formie elektronicznej. Rejestr zawierał wszystkie dane wymagane przepisem art. 33 ust. 3 ustawy.

Według stanu na dzień 24 listopada 2023 r. w przedłożonej do kontroli ewidencji, ujętych zostało 33 instruktorów.

W kontrolowanym okresie dokonano 4 wpisów oraz 2 skreśleń z ewidencji. Kontroli poddano wszystkie sprawy.

Tabela Nr 13

Lp.	Sygnatura	Lp.	Sygnatura	Lp.	Sygnatura
Wpisy do ewidencji instruktorów					
1.	KD.5441.2.2022	2.	KD.5441.4.2023	3.	KD.5441.8.2023
4	KD.5441.3.2023				
Wykreślenia z ewidencji instruktorów					
1	KD.5449.1.2023	2	KD.5440.2.2023		

(dowód: akta kontroli, str. 159-162)

Ustalono, że:

- wpisów dokonano na podstawie wniosków zgodnych ze wzorem stanowiącym załącznik Nr 1 do rozporządzenia ws. uzyskiwania uprawnień przez instruktorów i wykładowców¹⁵,
- do wniosków dołączono dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 33 ust. 1 ustawy,
- wysokość pobranych opłat odpowiadała zapisom § 31 ww. rozporządzenia,
- wpisów dokonano w terminach określonych w art. 35 § 5 Kpa w drodze decyzji administracyjnej.

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie uzyskiwania uprawnień przez instruktorów i wykładowców, opłat oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach, a także stawek wynagrodzenia członków komisji (Dz. U. poz. 1200).

<p>Stwierdzono, że <u>wykreśleń</u> dokonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w związku z nieprzedłożeniem do dnia 7 stycznia 2023 r. zaświadczeń stwierdzających uczestnictwo w roku ubiegłym w warsztatach doskonalenia zawodowego, – w formie decyzji administracyjnych wydanych w terminach określonych w art. 35 § 3 Kpa. <p>Do realizacji przedmiotowego zadania uwag nie wniesiono.</p>	
<p>2. Ewidencja wykładowców</p>	
<p>Podstawa prawna realizacji zadania</p>	<p>Art. 38 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami: Ewidencję wykładowców prowadzi starosta właściwy ze względu na miejsce ich zamieszkania, który:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wpisuje do ewidencji, w drodze decyzji administracyjnej, za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, osobę spełniającą wymagania, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 6-8; 2) wydaje zaświadczenie o wpisie do ewidencji; 3) nadaje wykładowcy numer ewidencyjny; 4) odmawia wpisu do ewidencji, w drodze decyzji administracyjnej (...).
<p>Ustalono, iż Starosta nie prowadził ewidencji wykładowców z uwagi na brak wpływu wniosków o wpis.</p>	
<p>Ocena obszaru kontroli Nr 3</p>	<p>Pozytywna</p>
<p>Obszar kontroli Nr 4: realizacja zadań w zakresie prowadzenia rejestru stacji kontroli pojazdów</p>	
<p>Podstawa prawna realizacji zadania</p>	<p>Art. 83 ust. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym: Działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców i wymaga uzyskania wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów.</p> <p>Art. 83a ust. 1 ww. ustawy: Organem właściwym do prowadzenia rejestru przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów jest starosta właściwy ze względu na miejsce wykonywania działalności objętej wpisem.</p> <p>Art. 43 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców: Jeżeli odrębne przepisy stanowią, że dany rodzaj działalności jest działalnością regulowaną, przedsiębiorca może wykonywać tę działalność, jeśli spełnia warunki określone tymi przepisami i po uzyskaniu wpisu do właściwego rejestru działalności regulowanej.</p>
<p>Zgodnie z przepisem art. 83 ust. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców. Starosta w oparciu o przepis art. 83a ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym, w związku z art. 43 ustawy Prawo przedsiębiorców prowadzi rejestr przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów.</p> <p>Stwierdzono, że Starosta prowadził rejestr przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów (SKP) w formie papierowej. Ewidencja zawierała wszystkie dane wymagane przepisem art. 83a ust. 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym i umożliwiała określenie liczby aktywnych oraz skreślonych SKP. W rejestrze na dzień 24 listopada 2023 r. odnotowano 8 przedsiębiorców prowadzących SKP. (dowód: akta kontroli, str. 163-165)</p> <p>Skreślenia z rejestru (znak sprawy: KD.5420.1.2022) dokonano w formie decyzji z powodu niespełnienia przez przedsiębiorcę wymogu ustawowego określonego art. 83 ust. 3 pkt 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym. (dowód: akta kontroli, str. 166-167)</p> <p>Do realizacji powyższego zadania uwag nie wniesiono.</p>	

Ocena obszaru kontroli Nr 4	<i>Pozytywna</i>
Wpis do książki kontroli	6/2023
Podsumowanie ustaleń dokonanych w kontrolowanym podmiocie	<p><u>Obszary kontroli:</u></p> <p>Nr 1: realizacja zadań w zakresie wydawania, cofania, dokonywania wpisów w dokumentach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami:</p> <p>Nieprawidłowości:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w 33 przypadkach na wnioskach o wydanie prawa jazdy oraz międzynarodowego prawa jazdy brak było podpisu i pieczęci organu wydającego dokument do kierowania pojazdami; – w 9 sprawach Starosta, wydając nowy dokument bądź wtórnik prawa jazdy dokonał zmian w datach ważności posiadanych uprawnień do kierowania pojazdami, czym naruszył zapisy art. 18 ust. 2 ustawy; – organ wydając międzynarodowe prawa jazdy: <ul style="list-style-type: none"> ✓ wydał ww. dokumenty w formie decyzji administracyjnej, co było niezgodne z art. 10 ust. 2 ustawy; ✓ nie wypełniał w części „H” wniosku tabeli dotyczącej kategorii praw jazdy, co naruszało zapisy § 20 ust. 5 rozporządzenia; <p>ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ w 2 przypadkach naruszył 3 – dniowy termin, o którym mowa w § 20 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia. <p>Nr 2: realizacja zadań w zakresie ośrodków szkolenia kierowców</p> <p><i>Nieprawidłowości nie stwierdzono.</i></p> <p>Nr 3: prowadzenie ewidencji instruktorów i wykładowców:</p> <p><i>Nieprawidłowości nie stwierdzono.</i></p> <p>Nr 4: realizacja zadań w zakresie prowadzenia rejestru stacji kontroli pojazdów:</p> <p><i>Nieprawidłowości nie stwierdzono.</i></p>
Wnioski dotyczące uzyskanych efektów zrealizowanych zadań	<p>W ocenie kontrolujących w okresie od 2 stycznia 2022 r. do 24 listopada 2023 r. Starosta realizował powierzone zadania, które stanowiły przedmiot niniejszej kontroli (poza wyżej wskazanymi odstępstwami) w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Zespół kontrolujący pozytywnie ocenił badany obszar w zakresie weryfikacji przez podmiot kontrolowany składanych wniosków oraz załączników.</p> <p>Wydawanie dokumentów dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami oraz prowadzenie postępowań administracyjnych wynikających z nadzoru nad kierującymi sprawowanego przez Starostę, realizowane były terminowo, tj. zgodnie z przepisami ustawy oraz Kpa. Ewidencja ośrodków szkolenia kierowców, instruktorów oraz stacji kontroli pojazdów spełniała wymogi określone w obowiązujących aktach prawnych.</p> <p>Stwierdzone w toku czynności kontrolnych nieprawidłowości odnoszące się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wydawania międzynarodowego prawa jazdy w drodze decyzji administracyjnej oraz niewypełnianie wszystkich pól we wniosku nie pociągały za sobą negatywnych skutków wobec obywateli;

	<ul style="list-style-type: none"> – naruszenie terminu na wypełnienie druku międzynarodowego prawa jazdy mogło wpływać na interesy wnioskodawców; <p>dokonywanie zmian w terminach ważności uprawnień do kierowania pojazdami podczas wydawania wtórników/nowych dokumentów prawa jazdy wykraczających poza żądanie strony jest naruszeniem przepisów ustawy. Powyższe znajduje swoje potwierdzenie w orzecznictwie sądowoadministracyjnym.</p>
Zalecenia	<p>W przypadku międzynarodowego prawa jazdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zachowywać ustawowe terminy przy wypełnianiu druku tego dokumentu, ✓ nie wydawać przedmiotowego prawa jazdy w drodze decyzji administracyjnej, ✓ w części „H” w złożonych wnioskach wypełniać tabelę dotyczącą kategorii praw jazdy. <p>Ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> – we wnioskach o wydanie prawa jazdy oraz międzynarodowego prawa jazdy wypełniać pola wymagające złożenia podpisu oraz pieczęci organu, – nie dokonywać zmian w terminach ważności uprawnień do kierowania pojazdami przy wydawaniu wtórników/nowych dokumentów prawa jazdy.
Pouczenie	<ul style="list-style-type: none"> – od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, – o podjętych działaniach mających na celu realizację zaleceń pokontrolnych, proszę poinformować mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia
Podpis kierownika jednostki kontrolującej	<p>z up. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO</p> <p><i>Bartosz Brożyński</i></p> <p>I Wicewojewoda Zachodniopomorski</p>